

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Karel Goetghebeurstraat

Oostende, West-Vlaanderen

2024D247

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Wouter Van Goidsenhoven

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant de realisatie van 63 sociale woningen, een gemeenschapslokaal en een ondergrondse parking in Oostende, West-Vlaanderen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 20 570 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 6 462 m².

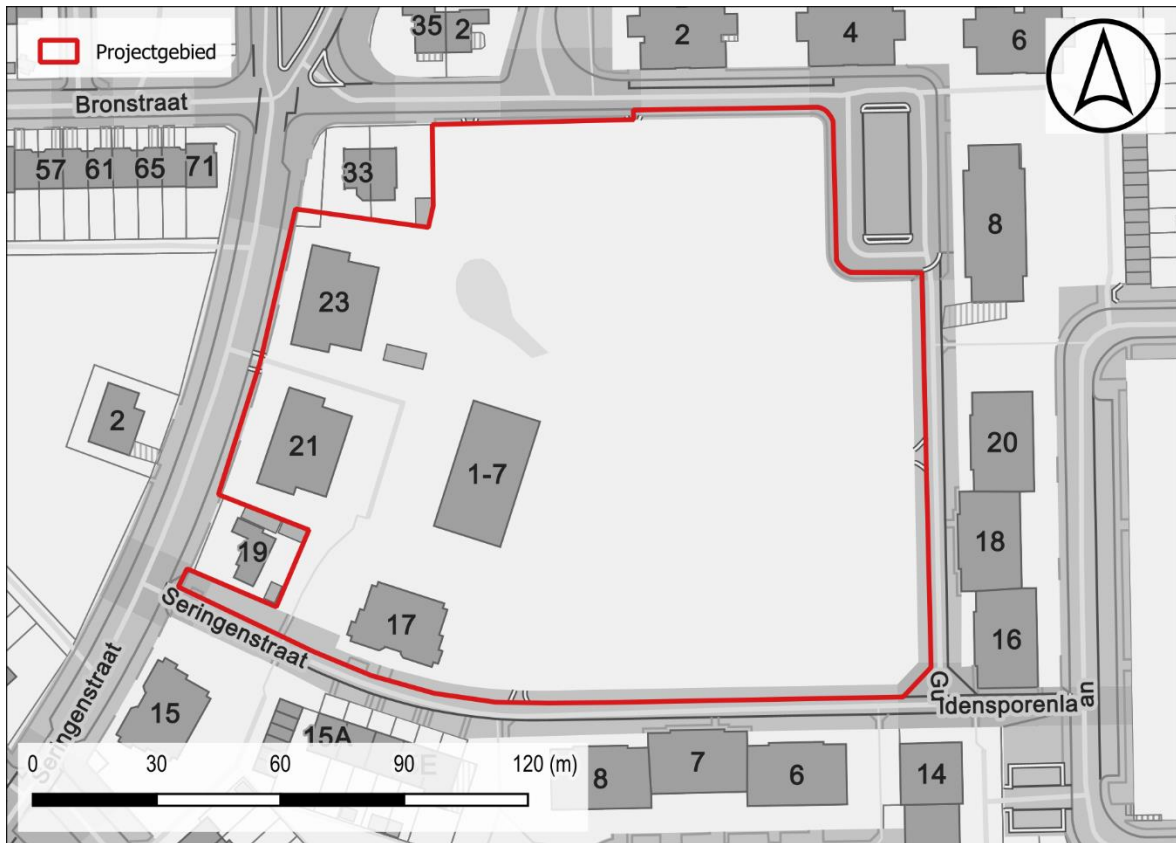
Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2024D247	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
<i>BOUNDING GEOMETRY</i>	X ₁ : 48363	Y ₁ : 212319
	X ₂ : 48647	Y ₂ : 212522
KADASTER	Oostende Afdeling 3, Sectie C, Nummer 395E5	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 1	

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuw meerwoningenproject aan de Karel Goetghebeurstraat te Oostende. Het volledige plangebied is ca. 20 570 m² groot en wordt deels ingenomen door bebouwing en grasland. De geplande werken concentreren zich in de noordoostelijke hoek van het terrein en beslaan een gecombineerde oppervlakte van ca. 6462 m². Met betrekking tot deze werken werd in het verleden reeds een archeologienota opgemaakt met ID 6394. In het kader hiervan werd eveneens reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. De huidige archeologienota wordt opgesteld naar aanleiding van een lichte wijziging inzake de geplande werken waarbij bufferbekkens en gewijzigde paden toegevoegd zijn.

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuiden van de stad Oostende in de Catharinapolder die werd bedijkt in de 18^e eeuw. De samengestelde Quartairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profiel weer waarvan de top bestaat uit wadafzettingen van het Holocene. Net ten noorden van het plangebied is een grote getijdengeul weergegeven. De bodemkaart geeft ter hoogte van het plangebied een oorspronkelijke bodem weer bestaand uit kleiplaatgronden. Zowel in het oosten als westen van het plangebied geeft de bodemkaart 'uitgebrikte gronden' weer waarbij het aanwezige kleidek werd ontgonnen. In het kader van de reeds opgemaakte archeologienota werd reeds een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd, algemeen gesteld, in elke boring een antropogene verstoring waargenomen die het gevolg is van enerzijds de ontginningsactiviteiten in het verleden en recentere bouwactiviteiten. Uit de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek kan afgeleid worden dat de kans op wezenlijke kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, miniem is. Enkel de diepste delen van de diepere sporen (indien aanwezig) kunnen nog bewaard zijn.

Op de Pourbuskaart is te zien dat de omgeving van het plangebied vrij is van bebouwing. Tijdens de Tachtigjarige oorlog worden de dijken door de Staatsen doorgestoken teneinde de beweging van de Spaanse troepen te bemoeilijken. Een deel van de ondergelopen terreinen worden na het Beleg van Oostende aangewend als spoelpolders om de nieuw gevormde havengeul van Oostende van dichtslibbing te behoeden. In het begin van de 17^e eeuw wordt uiteindelijk de Steense dijk ten westen van het plangebied opnieuw opgebouwd. Het plangebied wordt is op dat moment nog steeds onderhevig aan de werking van de zee en bestaat uit een aaneenschakeling van wadgebied doorsneden met kleine kreken en prielen. Op de Ferrariskaart is te zien dat ook ter hoogte van het plangebied de getijdenwerking grotendeels werd beteugeld. Het grootste deel van het plangebied is ingekleurd als grasland, het noorden van het terrein is weergegeven als akkerland. Op de Kabinetskaart is geen bebouwing weergegeven ter hoogte van het plangebied. Ten zuiden van het plangebied is een kleine hoeve met moestuinen afgebeeld. Ook het Provinciegeleed ten oosten van het onderzoeksgebied is afgebeeld. Ook op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal blijft het terrein vrij van enige bebouwing. Tijdens WOI worden ter hoogte van de Belgische zeehavens meerdere batterijen ingericht. Een deel van deze infrastructuur wordt tijdens WOII geïncorporeerd in de Atlantikwall.

In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn meerdere archeologische vindplaatsen en indicatoren gekend. Het merendeel van de gekende waarden kan gekoppeld worden aan de stadsversterkingen van Oostende en landelijke bewoning tijdens de late middeleeuwen en jongere perioden. Echter zijn er bij onderzoek indicaties waargenomen die wijzen op

aanwezigheid tijdens de Romeinse periode. Bij onderzoek aan de Stuiverstraat werd een verlandingshorizont aangesneden die geplaatst kan worden in de Romeinse periode. Ook richting het centrum van Stene werd een vindplaats waargenomen die gelegen was op een opgeworpen woonplatform. Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied een ruim aantal veldprospecties uitgevoerd waarbij, naast middeleeuws vondstmateriaal, ook aardewerk uit de Romeinse periode werd ingezameld. De Romeinse aanwezigheid in de omgeving dient voornamelijk gezocht te worden op de randen van getijdengeulen waar ook aan zoutwinning werd gedaan. Verder ten zuiden van het plangebied bevindt zich 'Batterij Stutzpunkt Stene' dat samen met 'veldbatterij Leffinge' een defensieve linie vormde om de antitankgracht te Oostende, archeologisch onderzocht te 'Park Nieuwe Koers', te verdedigen bij een doorbraak.

Hoewel de in de omgeving van het plangebied ongetwijfeld uitgegaan dient te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed, wordt de kans op kenniswinst vanwege de verstoorde toestand van het bodemarchief, als minimaal ingeschat.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de gewijzigde plannen voor de ontwikkelingen op het terrein aan de Karel Goetghebeurstraat worden geen bijkomende onderzoeksdaden aanbevolen. De waarnemingen van het reeds uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek in het kader van de vorige archeologienota wijzen op een verstoord bodemarchief waarbij verder archeologisch onderzoek, in eender welke vorm, niet langer kan leiden tot enige kenniswinst. Gelet op het feit dat de toegevoegde wadi's en de wijzigingen van de paden bijkomende ingrepen impliceren van een zeer beperkte oppervlakte kan in het kader van deze archeologienota dezelfde conclusie getrokken worden. Vanwege dit gebrek aan mogelijke kenniswinst wordt verder archeologisch onderzoek als weinig zinvol ingeschat.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4
--	---

